

30
lat

Ogólnopolskie Towarzystwo Ochrony Ptaków

ul. Odrowąża 24, 05-270 Marki, +48 22 761 82 05, biuro@otop.org.pl, www.otop.org.pl

Pomorskie Biuro OTOP

ul. Lipowa 4, 84-230 Rumia, +48 58 341 26 93, pomorze@otop.org.pl

Rumia, dnia 26.04.2021 r.

Tytuł projektu: Koniki polskie w rezerwacie przyrody „Beka” jako element czynnej ochrony słonaw

Nr umowy: WFOŚ/D/569/3067/2020

Tytuł dokumentu: Sprawozdanie z realizacji projektu wraz z opisem osiągniętego efektu rzeczowego i ekologicznego – umowa nr WFOŚ/D/569/3067/2020

Kwota dotacji: 15 000,00 zł

Okres realizacji: 1.04.2020 – 31.03.2021 r.

1. Organizacja wypasu i zimowania stada koników polskich

1.1. Zakup paszy na okres zimowy

Pasza na okres zimowy kupowana była od okolicznego rolnika. W związku z tym, że OTOP nie posiada w rejonie rezerwatu przyrody „Beka” odpowiedniego zaplecza technicznego, pasza kupowana była partiami, przez okres zimowania koni na kwaterze zimowej w miejscowości Osłonino.

Ponadto zakupiono tzw. lizawki w celu suplementacji i wzbogacenia diety.

1.2. Dzierżawa kwatery zimowej

Na okres zimowy stado koników polskich opuszcza teren rezerwatu, ponieważ warunki w rezerwacie uniemożliwiają ich zimowanie. W tym czasie przebywają na dzierżawionej na ten czas działce w miejscowości Osłonino.

Umowa dzierżawy została podpisana w dniu 19.11.2020 r. i obejmuje okres od 1.12.2020 do 31.05.2021 r.

1.3. Zakup osprzętu dla koni

W ramach zadania zakupiono osprzęt i akcesoria dla koni, w tym kantary i liny. Zakupiony osprzęt jest niezbędny do pracy z końmi (przeprowadzenie zabiegów kowalskich i weterynaryjnych) oraz prowadzenia podstawowego treningu.

1.4. Opieka kowalska

Kwaterny wypasowe na terenie rezerwatu przyrody „Beka” wyznaczone są na terenach podmokłych, o podłożu organicznym. Powoduje to wolniejsze ścieranie się kopyt. W związku z tym potrzebna była interwencja kowalska. Zabiegom kowalskim poddano 8 koni.

2. Utrzymanie parku maszynowego i infrastruktury wypasowej

2.1. Zakup sprzętu do zasilania zakupów

Zarówno na kwaterze zimowe, jak i na kwaterach wypasowych w rezerwacie, ogrodzenia zabezpieczone są pastuchami. Pastuchy te zabezpieczają przed ucieczką zwierząt, ale także przez uszkodzeniem przez nie ogrodzeń. Ponadto pastuchy umożliwiają organizację wypasu poprzez wygradzanie poszczególnych powierzchni pod wypas.

W ramach zadania zakupiono zestaw do zasilania pastuchów, ładowany za pomocą panelu fotowoltaicznego. W istotny sposób ograniczyło to zapotrzebowanie na akumulatory, co w istotny sposób ograniczyło koszty ponoszone na zakup tego typu sprzętu oraz zmniejszyło negatywny wpływ ich funkcjonowania na środowisko.

2.2. Konserwacja bieżąca infrastruktury wypasowej

W ramach tego zadania zakupiono elementy infrastruktury wypasowej, tj. pastuchy oraz izolatory. Dzięki temu instalacja stała się efektywniejsza i pewniejsza, co zwiększa bezpieczeństwo wypasanych zwierząt oraz pomaga w realizacji nadzoru na wypasem jako działaniem z zakresu czynnej ochrony ekosystemów.

2.3. Bieżące naprawy, serwisowanie i konserwacja maszyn i sprzętu

W ramach tego zadania udało się dokonać niezbędnych napraw maszyn, które wykorzystywane są na terenie rezerwatu do czynnej ochrony oraz opieki nad stadem.

Realizacja tego zadania umożliwiła:

- utrzymanie sprawnego i efektywnego parku maszynowego;
- utrzymanie sprawnego samochodu służbowego;

- naprawę uszkodzonego sprzętu do poboru wody, służącej do pojenia koni;
- zabezpieczenie siana przed niekorzystnymi warunkami meteorologicznymi.

2.4. Ubezpieczenie maszyn rolniczych

W ramach zadania opłacono polisy ubezpieczeniowe dla maszyn niezbędnych do realizacji zadań ochrony czynnej i opieki nad stadem.

3. Organizacja pracy wolontariuszy

Ze względu na pandemię wirusa Covid-19 w ramach tego zadania nie udało się zrealizować corocznej akcji sprzątania terenu rezerwatu ze śmieci pozostawionych przez odwiedzających i wyrzuconych przez wody Zatoki Puckiej.

W związku z tym, w ramach zadania, zakupiono tablice informacyjne i edukacyjne oraz tabliczki identyfikacyjne, które mają wesprzeć wolontariuszy-edukatorów w ich pracy na terenie rezerwatu.

Efekt rzeczowy

W ramach realizacji przedmiotowego projektu w zakresie rzeczowym udało się uzyskać:

- odpowiednią opiekę konikom polskich w okresie zimowania, w tym dostęp do odpowiedniej jakościowo paszy, wody oraz opiekę kowalską;
- sprawną infrastrukturę wypasową, gwarantującą bezpieczną realizację wypasu zarówno dla zwierząt, jak i odwiedzających rezerwat;
- sprawny i efektywny park maszynowy, który spełnia wszystkie wymogi bhp i środowiskowe, aby móc realizować zadania w zakresie ochrony czynnej w rezerwacie;
- poprawę oznakowania rezerwatu, a przez to zwiększenie świadomości odwiedzających o zasadach przebywania na terenie rezerwatu.

Efekt ekologiczny

Najbardziej znaczącą częścią efektu ekologicznego przedmiotowego projektu jest dalsze osłabienie presji szuwaru trzcinowego na cenne zbiorowiska roślinne w rezerwacie poprzez wypas stada koników polskich. Ograniczanie zasięgu szuwaru trzcinowego gwarantuje utrzymanie cennych zbiorowisk wraz ze stanowiskami wielu rzadkich gatunków roślin. Ponadto zachowanie siedlisk o niskiej roślinności stanowi podstawowy element ochrony populacji rzadkich ptaków siewkowych, gniazdujących w rezerwacie, z czajką, krwawodziobem i kszukiem na czele.

Drugą część efektu ekologicznego stanowi wątek społeczny, lokalny projektu. Dotyczy on przede wszystkim wzrostu zrozumienia i akceptacji społeczeństwa dla działań dotyczących ochrony przyrody, zwłaszcza w zakresie jej czynnej ochrony poprzez wykorzystanie

ekstensywnego rolnictwa. Dzięki współpracy z lokalnymi rolnikami w zakresie zakupu paszy zimowej czy dzierzawy gruntu na kwaterę zimową rośnie akceptacja i zrozumienie dla działań OTOP na terenie rezerwatu.

Do tego wskazać należy także rozpowszechnianie idei wolontariatu, w tym wolontariatu na rzecz ochrony przyrody, wśród społeczeństwa. Zaangażowani wolontariusze przekazują ideę podczas spotkań z odwiedzającymi rezerwat, co skutkuje przyrostem chętnych do współpracy na rzecz ochrony rezerwatu.

Podsumowanie

Celem głównym przedmiotowego projektu było utrzymanie odpowiedniej opieki nad stadem koników polskich i zagwarantowanie ich wykorzystania do czynnej ochrony cennych siedlisk na terenie rezerwatu przyrody „Beka” poprzez:

- a. zapewnienie odpowiedniej opieki w okresie zimowania poza terenem rezerwatu;
- b. kontynuację ekstensywnego wypasu z wykorzystaniem sprawnej i efektywnej infrastruktury;
- c. utrzymanie sprawnego parku maszynowego służącego do realizacji ochrony czynnej w rezerwacie;
- d. kreowanie zaangażowanych w ochronę przyrody postaw poprzez tworzenie warunków do realizacji pracy wolontariuszy oraz zwiększanie świadomości odwiedzających w zakresie idei ochrony przyrody.

Powyższe cele zostały ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym w dwa główne zadania. Oba te zadania udało się zrealizować. W przypadku drugiego zadania, związanego z organizacją pracy wolontariuszy, z powodu stanu zagrożenia epidemiologicznego, nie udało się zrealizować akcji sprzątnięcia rezerwatu, którą zaplanowano jako część tego zadania. Ta część zadania nie mogła zostać zrealizowana z przyczyn niezależnych od Dotowanego.

.....

(podpisy i pieczętki imienne)